

Nie wolno patentować genów

14 czerwca 2013

Sąd Najwyższy USA zablokował możliwość patentowania ludzkich genów. Sędziowie jednogłośnie orzekli, że genom homo sapiens nie może być opatentowany. Decyzja ta ma fundamentalne znaczenie dla medycyny i farmacji. Orzeczenie ostatecznie rozstrzyga spór wokół firmy Myriad Genetics, która posiada patenty na geny związane z rozwojem raka piersi i jajnika. Sędzia Clarence Thomas, który w imieniu SN pisał uzasadnienie wyroku, stwierdził, że „Myriad znalazł lokalizację BRCA1 i BRCA2, ale to odkrycie samo w sobie nie powoduje, że geny BRCA mogą być patentowane”.

Fakt, że firmie Myriad udało się opatentować geny niepokoił wielu naukowców i lekarzy, którzy zwracali uwagę, iż dopuszczenie do patentowania znacznie zwiększy ceny leków i terapii genowych, gdyż będzie wiązało się z koniecznością wnoszenia opłat licencyjnych.

Przeciwnicy Myriad, w tym Amerykańska Unia Wolności Obywatelskich (ACLU) chcieli, by sąd uniemożliwił też patentowanie sztucznie wytworzonego materiału zawierającego ludzkie geny. ACLU wystąpiła do sądu chcąc obalić siedem patentów Myriad dotyczących genów BRCA1 i BRCA1. Sąd federalny orzekł, że patenty są nieważne, jednak sąd apelacyjny odrzucił taki wyrok. Sprawa trafiła zatem do Sądu Najwyższego, który wydał salomonowe rozstrzygnięcie.

Sąd Najwyższy, ustami sędziego Thomasa stwierdził, że Sąd Apelacyjny nie miał racji, że DNA i cDNA można patentować. Ustawa Patent Act mówi, że można patentować nowe procesy i produkty, ale „prawa natury, zjawiska naturalne oraz abstrakcyjne idee nie mogą być patentowane”. Sędzia Thomas zaznaczył, że „opatentowanie cDNA [to sztuczne DNA stworzone przez Myriad – red.] nie jest niemożliwe, w przeciwieństwie do naturalnie występującego DNA, gdyż technicy w laboratorium

niewątpliwie stworzyli coś nowego". Akcje Myriad Genetics wzrosły po orzeczeniu sądu.

Eksperci zauważają, że powyższe orzeczenie uniemożliwi dalsze patentowanie genów – a USPTO przyznało już patenty na 4000 genów – pozwoli jednak na patentowanie opartych nań produktów, takich jak sztuczne DNA.

Autor: Mariusz Błoński

Na podstawie: Reuter

Źródło: [Kopalnia Wiedzy](#)